

Verslag bijeenkomst OCMW's – *Rapport rencontre CPAS*

AMIF 3 juli 2023 – 3 juillet 2023

Aanwezigen:	Lisa Asselman (POD MI-IS), Nathalie Van Oostende (POD MI-IS), Umit Karanfil (OCMW Gent), Alexandre Van Belle (CPAS Charleroi), Ibrahim Aguelmin (OCMW Luik), Charlotte Plaisant (OCMW Brussel), Elza Besnier (OCMW Brussel), Sonny Adriaens (OCMW Antwerpen)
Verontschuldigd:	Fatma Yildiz (POD MI-IS)

In het rood staan de opmerkingen en vragen van Fatma Yildiz, ervaringsdeskundige in de armoede en uitsluiting. Zij was tijdens deze bijeenkomst afwezig omdat ze op verlof was.

0. Inleiding

Agenda van de bijeenkomst:

9u00 tot 9u30:	Onthaal met koffie
9u30 tot 9u45:	STAVAZA AMIF
9u45 tot 10u15:	Feedback over ondersteuning door de POD MI <i>(wordt verschoven naar een volgende bijeenkomst)</i>
10u15 tot 10u30:	Pauze
10u30 tot 11u00:	Presentatie van Emma De Backere (Dienst Ervaringsdeskundigen) over het signaal gezinshereniging
11u00 tot 11u10:	Pauze
11u10 tot 11u40:	Check in
11u40 tot 12u15:	Reflectiemoment over uitwisseling Charleroi
12u15 tot 13u15:	Middagpauze
13u15 tot 13u45:	Ontmoetingsdag met eindbegunstigden
13u45 tot 13u55:	Pauze
13u55 tot 14u25:	Gesprek op voeten – Beslissing programma ontmoetingsdag
14u25 tot 14u40:	Pauze
14u40 tot 15u00:	Voorstel programma ontmoetingsdag
15u00 tot 15u30:	Check out

1. Presentatie lerend netwerk en stavaza

Details:

- Lerend netwerk: zie presentatie (slide 2 tot 5)
- Stavaza en updates AMIF : zie presentatie (slide 6 tot 13) – niet behandeld: slide 12 Vraag studiedienst *(wordt verschoven naar een volgende bijeenkomst)*
Updates AMIF:
Slide 9 – Fiches inspirerende praktijken
 - Charlotte Plaisant wijst op het verschil tussen, in het Frans, 'analphabète' en 'illitré'.
Toevoeging: Analfabeet (analphabète) verwijst naar het niet kunnen lezen noch schrijven, het niet kennen van het alfabet, geen of weinig onderwijs hebben gehad. Ongeletterd (illitré)

verwijst naar het niet goed kunnen lezen of schrijven, het niet goed kunnen begrijpen van teksten, signalen,... ook al heeft de persoon onderwijs genoten.

- Charlotte Plaisant stelt de vraag of kan worden gespecificeerd vanaf wanneer er, binnen AMIF, gesproken wordt over 'jongere' en over 'volwassene'. Binnen AMIF wordt met 'jongere' de leeftijd 18j tot 25j aangeduid. Een 'volwassene' heeft dan de leeftijd 25+.
- Het aandeel van de groep 'jongeren' (18j-25j) blijkt in de AMIF-projecten beperkt:
 - OCMW Brussel: Er zijn zeer weinig personen uit die leeftijdsgroep
 - OCMW Luik: Deze groep is minder lang aanwezig in het project, gezien ze vaak naar intensievere trajecten (vb. een intensieve opleiding) doorstromen. Voor jongeren is het vaak moeilijker een 'langer' traject aan te gaan (vb. 2 jaar).
 - OCMW Antwerpen: In de jongerenwerking van Stad Antwerpen bedraagt de groep 18-12-jarigen 10 à 25%

2. Signaal AMIF Gezinshereniging – Emma De Backere

ZIE Presentatie – Signaal Gezinshereniging en partnergeweld

In de presentatie bevinden zich de linken naar:

- De brochure '*Migrant-e en slachtoffer van partnergeweld*' van de organisatie Ciré (brochure in verschillende talen: FR, NL, Eng, Ar, Spaans, Portugees, Russisch, Turks)
- De website *Partnergeweld*, door het IGVM, Ella vzw & FMDO en beschikbaar in 22 talen

Op de presentatie volgt een lange uitwisseling rond het thema gezinshereniging en partnergeweld:

- OCMW Brussel stelt de vraag of de dienst Ervaringsdeskundigen zelf ook sensibiliseren hierrond, vb. binnen een OCMW?
Deze taak behoort niet tot de opdracht van de dienst Ervaringsdeskundigen. Dit is een vraag die wel kan gesteld worden aan bijvoorbeeld de organisatie Ciré. Vanuit AMIF kan Ciré ook als expert worden uitgenodigd op een van de volgende bijeenkomsten.
- De thematiek wordt door de OCMW's als 'complex' ervaren, zowel voor de hulpverleners/maatschappelijk werkers als voor de cliënten in relatie tot hun partner.
Meningen hierrond:
 - Sensibilisering is belangrijk, niet enkel voor de hulpverleners, maar ook voor de nieuwkomers zelf (die de info kunnen doorgeven naar andere nieuwkomers, volgende generaties,...)
 - Het is belangrijk om te weten, te leren hoe er als hulpverlener mee om te gaan, maar, anderzijds, zijn er ook organisaties met expertise waarop beroep kan worden gedaan.
 - De problematiek vraagt om een expert/expertise
 - Het thema neemt een centrale plaats in in de werking van het project AMIF/OCMW van Charleroi
 - 'Gezinshereniging' is een van de weinige kanalen om nog naar België te komen.
- Er zijn binnen sommige OCMW's al initiatieven die raken aan de thematiek:
 - OCMW Brussel - 'Vocabulaire femme'
2 ochtenden per week tijdens de zomer komen vrouwen samen om het via verschillende thema's te hebben over hun vrouw-zijn hier (de taal niet spreken, enz.). Het thema gezinsgeweld raakt aan elk van de thema's.
 - OCMW Gent
Binnen het OCMW zijn er 'zachte specialisten erkend vluchteling', die ook samen werken met intercultureel bemiddelaars. Doel: signalen opvangen.
Deze 'specialisten' hebben een lager takenpakket (vb. 40 dossiers i.p.v. 60 dossiers) en hebben meer tijd voor de cliënten. Deze maatschappelijk werkers hebben reeds een affiniteit met de doelgroep en hebben bepaalde opleidingen gevolgd (Mind-Spring,...).
 - OCMW Charleroi
Een OCMW-medewerker (Nihat) is gespecialiseerd in verschillende materies (o.a. juridische aspecten) en er wordt beroep op hem gedaan of doorverwezen bij vragen.
 - OCMW Luik
Er zijn geen dergelijke initiatieven, maar er wordt vooral gezocht naar samenwerking met partners.
 - OCMW Antwerpen
Er is veel werklast bij de maatschappelijk werkers. Het is niet duidelijk in welke mate deze thematiek wordt opgemerkt. Ook binnen het AMIF-project wordt enkel 1 persoon gezien (niet de partner) en dus 1 kant van het verhaal.

2. Check In

De deelnemers zijn in hun job verantwoordelijke of vormingswerker of coördinator. Er is bij sommige deelnemers nog wat moeheid aanwezig. Anderen voelen zich op dit moment van de dag actiever, wakkerder, of zijn aanwezig in het vooruitzicht van een nabij zomerverlof.

Wat een 'betekenisvolle ontmoeting' voor elke deelnemer betekent, is deels verschillend, maar ook deels gelijk. Bij allen is er het element van iets 'delen' met een ander :

- Connectie, verbinding, individueel of in groep
- iets bijleren (op verschillende manieren/vlakken)
- In de verschillende betekenissen van het (Franse) woord 'sens': betekenis, richting, waarnemen
- iets kunnen voelen in het moment, maar dat ook weer kan veranderen in een volgend moment
- Een gedeeld gevoel, naar elkaar kunnen luisteren
- iets constructiefs, iets mee-krijgen
- iets wat sporen nalaat
- iets wat samen is ontwikkeld
- Geïnspireerd worden door een ander op basis van een 'verschil'

3. Reflectiemoment over de Uitwisseling in Charleroi (12/06)

Er wordt door de deelnemers gereflecteerd aan de hand van de methodiek "1-2-3-all" en de volgende vragen...

1) Wat is je bijgebleven?

- Er wordt in het project van Charleroi gewerkt "rond" de cliënt (cliënt staat centraal tussen de verschillende activiteiten)
- We hebben eenzelfde publiek . En ook wij passen ons aan... aan de realiteit van het terrein, aan de verwachtingen binnen de projectoproep, de achtergrond van de begeleiders...
- De sfeer was zeer positief – De (weers)temperatuur was heel warm
- Het enthousiasme van Alexander en de pracht en praal van de stad Charleroi
- Voor het OCMW Charleroi was het een bevestiging van hun visie, nl. dat de cliënt in het midden van alles staat
- De 'grootte' van het project (t.o.v. het project van het OCMW Antwerpen bv.)
- De verschillen tussen de steden/regio's qua filosofie
- De uitwisseling met 'alle' OCMW's

2) Heb je iets meegenomen naar je eigen werking?

- Er hoeft niet gekopieerd te worden van een project naar een ander
- Niet in vergelijkingen vervallen in de zin dat één ding beter is dan een ander
- Zelf een keuze maken: specialiseren volgens de doelgroep of eerder werken met een veelheid aan competenties?

3) Zijn er suggesties voor de volgende uitwisselingen?

- Een stand van zaken geven van wat in een project van een ander OCMW gebeurt
- Nadenken over hoe het eigen project te presenteren
- Tolken voorzien
- Later start-uur/vroeger eind-uur van de dag
- In een uitwisseling met de cliënten in een vergaderlokaal: de cliënten zich laten voorbereiden op vragen want het is moeilijk onmiddellijk antwoorden te geven voor een grote, nieuwe groep mensen. Dit leek makkelijker tijdens het bezoek aan het vrijwilligerswerk (voedselbedeling), waar de cliënten konden uitwisselen op hun eigen werkterrein.
- Een uitwisselingsdag hoeft niet steeds met de eindbegunstigden te zijn. De organisatie van z'n dag is ook zwaar. Het kan bijvoorbeeld ook een 'reflectiedag' zijn.

4. Ontmoetingsdag met eindbegunstigden

Tijdens de vorige bijeenkomst (03/04) heeft het netwerk gebrainstormd over thema's en activiteiten voor 2023. Een van de resultaten uit deze brainstorm is de activiteit 'Ontmoetingsdag met de doelgroep' (gefinancierd door de POD MI).

Voorbeelden: bezoek van de stad door de eindbegunstigden van een OCMW aan de eindbegunstigden van de 4 andere OCMW's, bezoek aan het Europees parlement (met de eindbegunstigden van de 5 OCMW's)

Doel van de namiddag van de bijeenkomst van vandaag is de uitwerking van deze activiteit om, op het einde van de dag, een voorstel van (een concreet) programma te hebben.

In het eerste deel van de namiddag wordt aan de deelnemers gevraagd zich een (individuele) visualisatie van zo'n ontmoetingsdag te maken en deze via een tekening op papier te zetten, om dan het resultaat aan de andere deelnemers te presenteren:

- OCMW Antwerpen:
 - De visualisatie is op dit moment nog chaotisch. Het doel van zo'n ontmoetingsdag is nog onduidelijk.
 - Het lijkt moeilijk om te werken met tolken tijdens zo'n dag. Voorstel is dus te focussen op de 2 verschillende talen
 - Mogelijke activiteiten: elkaar laten rondleiden in een stad, aan een tafel gaan zitten en over bepaalde thema's praten
 - De groepen klein houden
- OCMW Gent:
 - Een ontmoetingsdag in Brussel, gezien er een link is naar de EU (en dus naar AMIF)
 - Werken met taalgroepen!
 - Het vertrouwen van de deelnemers respecteren
 - Mogelijke activiteit: inspirerende personen uit de landen van herkomst (kort) getuigenissen laten geven en interactie
- OCMW Charleroi:
 - Een ontmoeting gebaseerd op een bestaand initiatief in het OCMW van Charleroi, nl. de 'journée inter-services', waarbij diensten wordt ontdekt op basis van een parcours met verschillende 'stands'
 - Samen iets eten en babbelen
- OCMW Brussel:
 - Visualisatie 1 - Enkel 'ontmoeten': rond een koffie/croissant of tijdens een wandeling door een bos of samen naar de film of rond een glas/maaltijd
 - Voorstelling 2 – De eindbegunstigden organiseren de dag zelf

Maar er zijn nog vragen:

 - I.v.m. (financiële) middelen: Welk budget is er? Transport(kosten)? Mogelijkheid tot het gebruiken van een middagmaal, muziek,...
 - Gaat het om een éénmalige dag of om een terugkerende activiteit (vb. een 'Fête de l'AMIF/AMIF-feest')
- OCMW Luik:
 - 1 plaats waar iedereen elkaar ontmoet
 - Een gelegenheid om elkaar te ontmoeten: tafels om rond te praten, iets feestelijks of eerder gezelligs,...
 - Bemerking i.v.m. taal: er zijn eindbegunstigden die zelfs nog geen Frans praten!

Na de presentatie van de resultaten van deze oefening volgt een uitwisseling, onder meer rond het doel en de meerwaarde van zo'n ontmoetingsdag:

- De meerwaarde van zo'n dag is voor de eindbegunstigden, niet voor ons als projectmedewerkers
- De meerwaarde is dat eindbegunstigden zien dat anderen, in een andere stad, in een zelfde traject zitten, met dezelfde problemen te maken hebben,...
- De meerwaarde kan 1 dag 'pauze' zijn (zeker als het iets feestelijks is)
- Meerwaarde: reizen in België en tonen hoe het elders (cultureel) anders is
- Het de eindbegunstigden zelf vragen
- Concrete ideeën:
 - Een creatieve dag met een creatief (gezamenlijk) eindproduct
 - Een 'newsletter' ontwikkelen en die uitwisselen, met nieuws vanuit de verschillende OCMW's
- Iets 'punctueel' versus iets dat 'herhaald' wordt
- De situatie in de verschillende OCMW's/projecten is toch anders:
 - OCMW Antwerpen: Er komt weinig interesse vanuit onze cliënten voor dergelijke initiatieven. Het OCMW wil mensen rond de tafel krijgen in Antwerpen zelf, maar ook daar is weinig sociale interactie te zien.

Er blijken betere momenten om de cliënten te laten praten dan met cliënten uit andere steden... Bovendien is het belangrijk om hen de Nederlandse taal te laten praten/leren.

- OCMW Luik: Er is vanuit de cliënten geen vraag om anderen te ontmoeten want de cliënten hebben andere besommeringen...
- OCMW Charleroi: Vanuit de cliënten van het OCMW Charleroi komen wel veel aanvragen voor uitstappen.

Op basis van de inzichten uit deze uitwisseling rond een ontmoetingsdag met de eindbegunstigden wordt voorgesteld om, op basis van een stemming, te beslissen op welk van de volgende thema's tijdens de volgende bijeenkomst (september) verder kan worden doorgegaan:

- Duurzaamheid, energie,...(met de voorwaarde dat het thema over het sociale luik ervan gaat, mensen in armoede,...)
- Gezinshereniging en partnergeweld
- Ontmoetingsdag met de eindbegunstigden (hervatten van de uitwisseling)

Er wordt gekozen voor het thema Gezinshereniging en partnergeweld. Het hervatten van de uitwisseling i.v.m. de ontmoetingsdag kan later, met een andere invalshoek, worden gevoerd, bijvoorbeeld samen met ervaringsdeskundigen.

De vraag of het budget voor de ontmoetingsdag ook kan worden verdeeld over de 5 OCMW's en gebruikt kan worden voor de organisatie van een uitstap, zal door AMIF worden bekeken.

6. Check Out

De deelnemers beschrijven deze dag van de bijeenkomst in één of een paar woord(en):

- De dag ging snel
- Niet moe, wel voldaan
- Ik weet het niet (teveel dingen)
- Eenheid en verscheidenheid
- Interessant en stimulerend
- Pittig

Uit de bijeenkomst wordt hier en daar iets meegenomen: vragen die er nog zijn of het idee dat er nog heel veel is waarover in de groep uitgewisseld kan worden. Anderen vertrekken met, vooral, het uitzicht op een welverdiende zomervakantie.